

U7 Saksalaisympäristö 1914?

Merkillinen ilostus.

Färman ilostuksen
alla ei ole nimeä, mut-
ta omien sanojensa nimen-
kään on ^{sen laatija} ~~kirjottaja~~ joukon kes-
kusviraston valtiemestä-
ri; ilostus löydetty
Sankarmihallituksen
papereista, ja on se näkö-
käsä: kirjottajan oma-
kätinen.

E. T.

Heinäkuun 31 p:nä 1914.

Olllessani päivätyövuorolla klo 9-12 i.-p. Ylikhallituksessa sa-
pui vakkimestari, jonka työvuoro alkoi klo 12 yöllä, noin klo 20 min.
vaille klo 12 Ylikhallitukseen saaden siten, että voisin jo mennä
kotiin. Lähdin. Kuljin pimeitä katuja, kunnes saavin Boly-
Esplanadille, jonka keskikohdalla oli valaistu. Poikkesin
Kluuvikadulle, ja koska normaalikello pöytäni 12:ta, pää-
sin sisään "Gloet"-nimiseen ravintolaan, Kluuvi-
kadun 7:ssä. Tilasin liike-annoksen eräissä pitkäissä jöy-
dyksissä, joka sijaitsee ravintolahuoneen keskikohdassa; sa-
massa jöydyksissä ei ollut muita kuin ströb loihun-
puolainen turkasmiies, joka istui saman jöydyksen toises-
sa jöydyksissä. Läpöin ravintolaan nauttamaan minun.
Min vaille klo 12 yöllä ja viinyn sieltä klo 12.45 yöllä.

A. Vastapäätä minua, joka olin yksin, istui käytä-
vistä-käytävän vasemmalla, tarjoilu-pöydän lähimmän
olavassa oitiossa, kolme miestä. Se heikkinä, joka
istui selkä minun päin, oli minun arvostukse-
ni mukoon minulle ennestään tuttu, sillä ta-
voin, että olin hänet ennestään nähnyt kapakassa.
Hän on lihavaikko, vaaleaverinen, pyöreämuotoinen,
ilokuntoinen, villas, vieläpä ulkonäöltään sepu-
poutinen, ja iältään noin 30-vuotias. Hänen vönn-
mällä puolellaan istuva kumppaninsa on kor-
kein (ulkonäöltään-pöytänsä) 5 vuotta häntä van-
hempi, vaaleaverinen häntä, punahko kasvot-
taon, villas, ja jumi hän se ylläpitää karsus-
telua. Ensimmäinen (A.) oli nähtävästi kumppani, tä-
hempi kumppani sen henkilön kanssa, joka istui
häntä oikealla ja joka ei ollut oissa keskustel-
leen muuta kuin silloin tällöin. Tämä viime mainittu, ek-
kä iältään noin 25-vuotias, tummaverinen, jyrkkäkas-
vopuenteinen muorukainen käytti keskustelustaan ai-
noastaan ruotsinkielillä, jota vastoin kaikki ensimmäi-
mittu (A. ja B.) puhuivat pääasiattisesti saksaa,

aiuvastiaan silloin tällöin Tarjoilijattarien kanssa
ja joitkeusellisesti keskusteltiin puheen käyttöä
ruotsinkielistä, jota kumpikin täydellisesti kunnosti-
vat asuunsa. Täydellisesti en voimut siitä mitään,
mutta hän ruotsinkielisen murteellansa ruotsinmaalaisen,
B. ei sitä kunninkaan ole.

Koska A:n ja B:n keskustelu kävi taksauk-
sella, herätti se huomiota, ja siksiä koettiin kuu-
lostaa. Lain selville seuraavan keskustelun, joi-
ka oikeudesta mennä valalliseen, omantunnon-mu-
kaiseen sitoumukseen:

Taksauksellisessa keskustelussa oli B. johtavana
sieluna - ja hän se näytti asiat tautavan.

B. - Luuletko, että saksalaiset kärsivät tappion,
ei, he saavat maailmassa mykyään paljon aikansa.

A. - Miten?

B. - Heillä on voimaa, heillä on meroa, heillä
on ruutia, heillä on rohkeutta - - -

A. - Entäs sitten?

B. - Heillä on myöskin tiedot kaikkien valtakuntien
mahdista ja voimasta. Heillä ovat omat asia-
miehensä. - - -

A. - Makkavatko hyvät?

B. - Yes!

A. - Vai niin, vai niin - !

Heidän hiljaisuus.

A. - Suomi on on järkähtämätön?

B. - Ei tiedä - onhan täälläkin työ käynnissä.

A. - Suomi on järkähtämätön, työväestökin - vie-
läpä sekin, on venäläisten upseerien kanssa
sydämyksellisen ystävällisissä väleissä, kuten sinä.
eräissä mielentoimituksissa (joiin kuulkaasi sitten)
oli valmis hurraamaan keisarikuvien väleille
ja upseereille.

B. - Heidän rinnostusta, se ei paljon merkitse, mutta
katsotaanpa - - -

A. - Nitschewo - nichts!

B. - So, so, - Taksalla on omat keinoja - !

A. - Welches?

B. - Esin, sellainen keino, että - - - että se taitet-
toa suomalaisetkin -

A. - Was für eine Möglichkeit ist das?

B. - Ist - meidän ravintolamme ovat täynnä
saksalaisia ystäviä (germanishe φίλοι), ne
ovat miehiä, ne ovat naisia, niillä on mykyään
olman mahdollisuutta.

Olin torkkuvuonni, olin välinpitämätön ko-
to olmansta johtaa möhden, mutta keskustelu kiin-
nitti huomiota. Keskustelija B. näytti olevan
kokouksen saksalaisten puolella - ja hänen pyrkii-
myksensä kävivät täydellisesti siihen suuntaan,
että hän saisi kumppaninsa A:n vakuute-
taksi siitä, että saksalaiset voittavat ja että
mukaan olisi ompi tehdä jotain heidän hyväksi.
Ja sitten tuo ilmoitus, että - meillä joka ra-
vintolassa olisi ruotsinmaalaisia Tarjoilijoita
ja Tarjoilijattaria, jotka meitä suomalaisia
koettavat taiutella, on jotakin, joka olisi ku-
kautettava. Jos niin on, että ruotsinmaalaiset
ravintoloissa palvelevat tai ehkäpä vielä enem-
män itse ravintolajien hoitajat agitteeraavat
saksalaisen maailmantähtäyksen hyväksi, voi tuo-
men kirkkaurkoisessa kansassa koitua sillä
itellen tuhoisia seurauksia.

Kun eräs tietonauto, joka minulle luovuttin an-
ton klo 11 a.p., mutta ei vieläköin ole saapunut, on minun
jätettävä jatkoselostus myöhemmäksi.